

Dels er gledet over i Hænderne paa mindre hæderlige Personer, gledet over i Hænderne paa Folk, for hvis personlige Hæderlighed man ikke havde den allermindste Garanti. Disse Angreb have dels været saa grove, at man vanskelig kan forstaa, at de have kunnet fremkomme, selv om man tænkte sig personlige Motiver liggende bagved, og dels have de været meget løst begrundede, saa at de ikke have kunnet gøre Kreditforeningerne stor Skade paa gode Navn og Rygte. Men saa meget have de dog vel nok kunnet bevirke, at de have kunnet gøre Kreditforeningerne desto mere taknemmelige for den højtærede Ministers Forslag, da dette Forslag som nødvendig Forsudsætning maa have en helt anden Opfattelse af Kreditforeningernes Stilling til Grundlag.

Jeg skal nu gaa over til ganske kort at omtale de foreslaaede Begunstigelser. Den første Begunstigelse i § 1 under Nr. 1 anses sikkert fra de fleste Sider for at være Hovedpunktet i Forslaget. Jeg skal dog straks sige, at jeg for mit Vedkommende ikke er nogen særlig begejstret Tilhænger af Tanken om ikke amortisable Laan. Jeg skal imidlertid ikke komme udførlig ind paa det ved nærværende Lejlighed. Da vi for et Par Aar siden første Gang havde Forslaget om Oprettelsen af en Kreditforening for større Ejendomme til Behandling, havde jeg Lejlighed til ret udførlig at fremsætte min Anskuelse om dette Forhold, og jeg har i den Henseende ikke forandret min Opfattelse. Skulde det interessere en og anden at lære den at kende, skal jeg derfor henvisse til Rigsdagstidenden. Jeg skal kun kort sige, at for mig staar det som en ret god Økonomi saa vel for Staten og Kommunen som for den enkelte — hvem det nu er, der skylder Penge — at man under ordinære Forhold afbetaler lidt paa Gælden. Og Afdraget i de forskellige Kreditforeninger er nu saa ringe, at det kun er 3 til 4 Kr. aarlig for 1,000 Kr. Hovedstol. Det er altsaa saa ringe, at man kan sige, at i de allerfleste Tilfælde vil den Debitor, der kan svare Renten, ogsaa kunne svare dette Afdrag. Men til Trods for, at dette Afdrag er lille, bliver det dog i Løbet af en Del Aar til en Kapital, som Debitor igen kan faa udbetalt, naar der indtræder kritiske Forhold for ham, saadanne Forhold nemlig, som gøre det nødvendigt for ham igen at raade over mere Kapital. Det vil sige, det kan han, naar Pantet ikke er blevet væsentlig forringet i Mellemtiden og Konjunkturer ikke heller. Der har været den Fejl ved Forholdet, at det hidtil i de fleste Kreditforeninger har været temmelig dyrt for Debitor at faa fat

paa Afdraget igen. Men man behøver ikke helt at afflatte Afdraget for at rette den Fejl. Man kan gøre det ved at gaa over fra Seriesystemet med de forskellige Slags Kasseobligationer til Afdelingsystemet, hvor der kun er en Slags Kasseobligationer, saa fremkommer der ikke derved noget Kurstab. Jeg finder ogsaa det at indvende mod de afdragsfri Laan, at for mig staar det som meget tvivlsomt, om det ikke maa siges, at mange, maaske de fleste Debitorer, naar de blive fri for at svare Afdrag, slet ikke faa det, de ellers svare i Afdrag, opparet. Saadanne ere Menneskene nu en Gang. De ere endnu ikke, heller ikke i Pengejager, saa gode, som de burde være, og Penge er en temmelig flygtig Vare, der let ruller bort mellem Fingrene paa en. Men det er nu en Gang blevet Mode, at ønske disse ikke amortisable Laan indførte ogsaa paa Kreditforeningernes Omraade. Jeg indrømmer, at der ogsaa kan siges noget til Fordel derfor. Det vil særlig lette Kreditforeningerne Konkurrencen med Sparekasser og andre Institutioner, som i Reglen ikke betinge sig Afdrag. Det kan ogsaa have sin Betydning i Retning af yderligere at trykke Rentefoden. Jeg vil kun gøre en Henstilling i Anledning af den Maade, hvorpaa det her foreslaas ordnet. Her foreslaas det, at den afdragsfri Del af Laanet kun maa udgøre $\frac{3}{10}$ af Burderingssummen. Det er nu ikke nogen stor Del; den er endogsaa mindre end den, som tidligere har været foreslaet. I det Forslag om en Kreditforening for større Ejendomme, som har været fremme her, var der sagt, at den afdragsfri Del af Laanet kunde være $\frac{1}{3}$ af Burderingssummen, altsaa en $3\frac{1}{3}$ pCt. større Del af Burderingssummen, end her er foreslaet. Jeg tror, at det kunde være rigtigt, at høre denne Procentdel noget, særlig naar man vil udfinde den paa den Maade, som jeg nu skal antyde. Jeg tror, at det vil være rigtigst at beregne den Del af Laanet, som maa staa fast, ikke i Forhold til den Burderingssum, som Burderingsmændene sætte, men i Forhold til den, som Direktionen sluttelig erkender for at være Ejendommens virkelige Salgsverdi. Hvad der her er foreslaet, at man skal rette sig efter den Burderingssum, som Burderingsmændene ansætte, har nemlig den Ulempe, at det faste Laan ikke vil blive forholdsvis lige stort i de forskellige Burderingsdistrikter inden for vedkommende Kreditforenings Omraade. Burderingsmændene vurderer nemlig ikke ens overalt, og det komme de ikke til, selv om man giver dem nok saa mange Instruksler; ja, jo flere Instruksler, man giver dem, desto mere forskel-